

نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر
نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نمره به عدد:	نمره به حروف:	محل مهر و امضاء مدیر
ج.ب.	سؤالات	ج.ب.	ج.ب.	ج.ب.
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) دانشمندان قطر خورشید را برابر قطر زمین محاسبه کرده‌اند. ب) در اول تیر ماه در نیمکره شمالی، طول روزها از شبها است. ج) کشور از جمله کشورهای آفریقایی است که در آن شکار گسترده فیل صورت می‌گیرد. د) مهم‌ترین طرفداران خانقاه شیخ صفی ایل‌های مختلف ترک بودند که به شهرت داشتند. ه) پر سودترین کالای صادراتی که در زمان صفویان در انحصار شاه عباس قرار داشت، بود. و) به جای شاه لقب وکیل‌الرعا یا یعنی نماینده مردم را برای خود برگزید.	۳		
۲	واژگان و اصطلاحات زیر را توضیح دهید. اعتدالین: زیست بوم: امید به زندگی:	۱/۵		
۳	با توجه به عبارت داده شده، یکی از دو گزینه را انتخاب کنید. الف) (نصف‌النهارها - مدارها) نیم دایره‌های فرضی هستند که به طور مساوی از قطب شمال تا جنوب کشیده شده‌اند. ب) مساحت کره‌ی زمین (۱۵۰ میلیون - ۵۱۰ میلیون) کیلومتر مربع محاسبه شده است. ج: زمین در هر ۲۴ ساعت یکبار به دور محور خود می‌چرخد که به آن (حرکت وضعی - حرکت انتقالی) می‌گویند. د: در اول دی ماه خورشید به (مدار رأس‌السرطان - مدار رأس‌الجدی) عمود می‌تابد. ه: معمولاً (فلات قاره‌ها - شیب قاره‌ها) از نظر وجود منابع سرشار نفت و ماهیگیری اهمیت زیادی دارند. و) (شاه اسماعیل - شاه تهماسب) پس از تاج‌گذاری، مذهب شیعه را در ایران رسمی اعلام کرد.	۳		
صفحه‌ی ۱ از ۳				

ردیف	سوال	نمره
۴	درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید. الف) دانشمندان جرم خورشید را ۳۳ هزار برابر جرم زمین تخمین زده‌اند. ب) عرض جغرافیایی هر مکان عبارت است از فاصله آن مکان با مدار استوا بر حسب درجه. ج) مدار گردش زمین به دور خورشید دایره‌ای شکل است و زمین با سرعت ۳۰ کیلومتر این مسیر را می‌پیماید. د) هر چه از استوا به طرف قطب‌ها پیش می‌رویم زاویه تابش خورشید عمودتر می‌شود. ه) یکی از منابع درآمد حکومت صفوی مالیاتی بود که از کشاورزان می‌گرفتند.	۲/۵
۵	با توجه به جملات زیر، کلمه مناسب هر عبارت را از جدول زیر انتخاب کرده و در مقابل آن بنویسید. جنگل‌های بارانی استوایی - تایگا - توندرا - بیابان - ساوان الف) این زیست بوم دارای تابستان‌های کوتاه با میانگین دما، حداکثر ۱۲ درجه سانتی‌گراد است. ب) درختان این زیست بوم برگ‌ریزان ندارند و بخش عمده از چوب نرم برای تولید کاغذ را تامین می‌کنند. ج) بیشترین وسعت این زیست بوم در قاره آفریقا است که از نظر تنوع جانوری بسیار غنی است مانند گورخر و زرافه. د) در این زیست بوم هوا همیشه گرم و رطوبت حدود ۸۰٪ و میزان بارندگی سالیانه ۲۵۰۰ میلی‌متر است.	۱
۶	به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید. الف) اقیانوس‌ها از چه جهت برای انسان‌ها اهمیت دارند؟ (۲ مورد)	۰/۵
	ب) ۴ مورد از عوامل بیرونی طبیعی که باعث تغییر شکل ناهمواری‌ها می‌شود را نام ببرید.	۱
	ج) امروزه چه خطراتی اقیانوس‌ها و محیط زیست آنها را تهدید می‌کند؟ (۲ مورد)	۰/۵
	د) تنوع زیست بوم‌ها به ۴ عامل بستگی دارد. آنها را نام ببرید.	۱
	ه) ۲ مورد از عواملی که موجب از بین رفتن پوشش گیاهی و جانوری زیست‌گاهها می‌شود را نام ببرید.	۰/۵
	ل) ۲ عاملی که در دو قرن اخیر موجب کاهش چشمگیر مرگ و میر شده است را فقط نام ببرید.	۰/۵
	م) انعقاد عهدنامه ترکمنچای چه پیامدهایی برای ایران داشت؟ (۲ مورد)	۰/۵

ردیف	سوال	نمره
۶	(ن) عباس میرزا ولیعهد فتحعلی شاه برای پیشرفت ایران چه اقداماتی انجام داد؟ (۲ مورد) و) * در دوران قاجار چه کسی پیشگام تأسیس مدرسه به سبک اروپایی بود؟ * این مدرسه در چه شهرهایی تأسیس شد؟ ک) دولت‌های کشورهای اروپایی برای تشویق خانواده‌ها به فرزندآوری چه اقداماتی انجام می‌دهند؟ (۲ مورد) گ) محققان برای پی بردن به وضع آموزش در کشورها چه معیارهایی را در نظر می‌گیرند؟ (۲ مورد) ص) ۲ عاملی که موجب شد سلسله‌ی صفویه پس از شاه عباس اول از داشتن شاه لایق محروم بماند را نام ببرید.	۰/۵
۷	ناهمواری‌های جوان و پیر را با یکدیگر مقایسه کنید.	۱
۸	امتیاز «تالبت» را توضیح دهید.	۱
www.Heyvagroup.com		
صفحه‌ی ۳ از ۳		

کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تمصیلی ۹۷-۹۸

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) ۱۰۹ (ب) بیشتر (ج) کنیا (د) قزلباش (ه) ابریشم (و) کریم خان	
۲	الف) در اول بهار و اول پاییز، درازی روز و شب برابر می شود، یعنی منطقه روشن زمین با منطقه تاریک برابر است. به این دو زمان اعتدالین می گویند. ب) یک ناحیه وسیع جغرافیایی است که در آن، انواع خاصی از گیاهان و جانوران زندگی می کنند و ناحیه مشخصی به وجود می آورند. ج) یعنی تعداد سالهایی که انتظار می رود یک کودک که در کشوری به دنیا آمده است، عمر کند و زنده بماند.	
۳	الف) نصف النهار (ب) ۵۱۰ میلیون (ج) حرکت وضعی (د) راس الجدی (ه) فلات قاره (و) شاه اسماعیل	
۴	الف) غلط (ب) صحیح (ج) غلط (د) غلط (ه) صحیح	
۵	الف) توندرا (ب) تایگا (ج) ساوان (د) جنگل بارانی استوایی	
۶	الف) منبع مهم تامین غذا - امکان حمل و نقل کم هزینه را فراهم می کنند - منبع تامین غیرمستقیم آب شیرین جهان ب) فرسایش آبی - فرسایش بادی - فرسایش یخچالی - هوازدگی ج) زباله های سمی کارخانه ها، پلاستیک، مواد تجزیه نشدنی، زباله های اتمی و ... د) آب و هوا، شکل ناهمواری ها، ارتفاع از زمین، جنس خاک ه) فعالیت های صنعتی - تولید انبوه کالا - مصرف گرایی - تولید انبوه زباله - شکار و تجارت اعضای بدن حیوانات ل) بهبود بهداشت - بهبود تغذیه م) سرزمین های شمال رود ارس به تصرف روسیه درآمد - ایران را از کشتی رانی در خزر محروم کرد - مجبور به پرداخت غرامت شد. ن) فرستادن افرادی به انگلیس برای فراگیری علوم و فنون جدید. برای آگاهی از اوضاع کشورهای اروپایی دستور داد کتاب هایی را در موضوع تاریخ آن کشور ترجمه کنند. و) میرزا حسن رشدیه - تبریز، مشهد، تهران و قم ک) اعطای جایزه - کمک های مالی به خانواده ها - واگذاری مسکن - معاف از مالیات - افزایش مرخصی تحصیلی گ) میزان با سواد یا تعداد بزرگسالان با سواد - میانگین سال های تحصیل در یک کشور - تعداد معلم به ازای هر دانش آموز ص) سیاست کشتن و کور کردن شاهزادگان - بازداشتن آنها از حکومت ولایت ها و آموختن کشورداری	
۷	ناهمواری های جوان: دارای قله های مرتفع و نوک تیز، شیب های تند هستند و دره ها به شکل V هستند. ناهمواری های پیر: دارای قله های گنبدی شکل و شیب های ملایم هستند و دره ها به شکل U هستند.	
۸	در دوره ناصرالدین شاه فردی به نام تالبوت با پرداخت رشوه به درباریان، امتیاز انحصاری خرید و فروش توتون و تنباکوی ایران را به مدت ۵۰ سال به دست آورد. بر این اساس ایران نمی توانست محصول توتون و تنباکوی خود را به کسی غیر از تالبوت بفروشد. در مقابل تالبوت تعهد کرد، هر سال ۱۵۰۰۰ لیر به همراه یک چهارم سود سالانه خود را به ایران دهد.	
جمع بارم: ۲۰ نمره		نام و نام خانوادگی مصحح: نگار اسلامیان
		امضاء: